

poizkušala ruska 10. armada izogniti, da bi jo Nemci ne obkolili, je povzročila, da so se naše čete le na nekaterih delih bojne črte tako približale v boju, kakor so upale v gotovi zavesti svoje premoči. Kjer se je sovražnik ustavil, je podlegel premoči. V tej pozimski bitki, ki ji v vojni povestnici ni enake, smo zmagali predvsem zato, ker smo sovražnika presenetili in prehiteli. Tako se je zgodilo, da naše skupne izgube niso primerne sijajnemu uspehu zmage. Izgube so nenavadno nizke in ne znašajo niti šestine števil, ki ga omenja „Zentral News“. Večino izgub so zadale hitro ozdravljive bolezni, nastale vsleh pohodov, kar ni le razveseljivo, marveč tudi dokazuje, kako brezobzirno odločno se je zasledoval sovražnik. (Nemci so torej v tej bitki izgubili 16.000 mož, Rusi pa do 100.000 vjetnikov.)

Naši vjeli 40.000 Rusov.

Graška „Tagespost“ javlja po prejetih poročilih svojega poročevalca o bojih v južno-zahodni Galiciji sledeče: Borba v južno-zahodni Galiciji se nadaljuje. V nekem delu naše črte so dosegle avstrijske čete znatne uspehe. Z naskokom so zasedli Avstrijci dne 25. februarja na južni strani Dnjestra važno, od Rusov utrjeno višino. Avstrijci so v teh bojih vjeli že zopet 1240 Rusov. V pretečenem tednu so torej naši v tem prostoru vjeli okrog 4000 ruskih vojakov. Vsled zgoraj omenjenega uspeha našega orožja je upati, da bodo temu napredovanju sledili kmalu še drugi znatni uspehi.

Ruski napadi v Karpatih se ponavljajo.

O položaju v Karpatih piše posebni poročevalec lista „Magyar Ország“ to-le:

Na celi karpatski bojni črti, od Dukla do Marmaros-Szigeta, bojni položaj vedno bolj dozoreva. Na najvažnejših postojankah, n. pr. v dolinah ob Dukli in na gališki strani prelaza Uzsok, je delo naše artilerije, katera ima namen, pripravljati tla za velike bodoče boje, doseglo izdatne uspehe. Srditi boji ob Dukli, kateri so Ruse stali že velikansko število človeških žrtev, so sedaj spremenili svojo obliko in svoj značaj. Ruske čete, ki so udrle v ogrski okraj Felső-Vizkösz v komitatu Saros, so bile prisiljene, svoje napadalno prodiranje ustaviti. Od srede meseca decembra Rusi niso mogli prodreti niti za korak dalje kot do dolin gore Makovica. Tam so avstrijske čete ustavile celo rusko prodiranje.

„A Nap“ poroča iz Ungvarja: Rusi so zadnje dni severno od užoškega prelaza večkrat napadli naše postojanke. Vsi napadi so se ponesrečili. Na meji bereškega komitata smo na več točkah dosegli pomembne uspehe. Našim četam se je posrečilo iztrgati več višin, ki so jih Rusi trdovratno branili. V bojih pri Alsoin Felső-Pakonyju smo prisilili sovražnika, da se je pri Dukli moral umakniti do meje. „Magyar Ország“ poroča: Od četrtka se v dolinah pri Dukli le redko čuje grmenje topov. Rusi so iz tega dela svoje fronte odpoklicali zelo veliko evropskega vojaštva in ga nadomestili s Čarkeši in Tartari. Bajonetni napadi so bolj redki in brezuspešni.

„Az Est“ poroča iz Munkacsja: Sem je dospela vest, da so izvršili Rusi včeraj silen napad na cesti, ki gre od Wyskova proti severu. Naše čete so napad z lahkoto in velikimi izgubami za sovražnika odbile. Število vjetnikov je prav veliko.

O bojih pri Dukli poroča isti list, da je tam razmeroma mirno. Naše čete pa neprestano pridobivajo krajevne uspehe. Severno od Also-Ragonyja so naše čete zasedle neki ruski strelski jarek in ga obdržale kljub silnim protinapadom. V gorah močno sneži, mrz pa ni prehud.

Glasom poročil istega lista baje priznavajo ruska poročila, da so se Rusi umaknili iz Karpatov in da se bojujejo sedaj na galiških tleh.

„Esti Ujszag“ poroča: Že tri tedne se vrše ljuti boji, ki so se razvili ob prelazu Dukli. Tri tedne se že vrše tam boji in nobena stranka ni imela doslej še odločilnih uspehov. Rusi so poskusili z veliko premočjo tu prebiti naše črte, vedno pa so bili zavrnjeni. Namen ruskih napadov je najbrže polastiti se železniške proge Varšava-Bogumin, da na ta način motijo naše transporte ali jih celo onemogočijo. Zdi se, da

se je ta namen že ponesrečil. Položaj naših čet ob Dukli je tak, da se lahko držimo nedogleden čas.

Silovito so se bojevali v ozemlju Tucholna-Wyszokow. Odbiti so bili tu ponovljeni napadi na naše postojanke v dolini Opor poljutem boju v bližini z velikimi sovražnikovimi izgubami. V naših postojankah je zapustil 9. finski strelski polk, ki je napadal, 300 mrtvih in vsaj ravnolotliko ranjenecov. Vjetih je bilo 730 mož navedenega polka, ki niso bili ranjeni.

Boji v južnovzhodni Galiciji se bijejo z veliko vztrajnostjo in še trajajo.

Poročila iz Italije.

Dunajski list „Zeit“ poroča, da vlada v Italiji veliko razburjenje, ker se nekaj sliši, da hoče Angleška zapreti Gibraltarsko ožino in tako preprečiti 50 italijanskim ladjam, da bi pripeljale ameriško žito v stradalajočo Italijo. Zaprtje morske ožine bi tudi zelo otežkočilo Italiji dovoz premoga. Znano je, da je italijanska vlada pred kratkim sklenila zelo omejit železniški promet, da tako varčuje s premogom. Odgovornost za zgorajšnje vest prepuščamo listu „Zeit“.

Bolgarski list „Mir“ piše: Italijanska vlada je obvestila srbsko vlado po svojem poslaniku v Nišu, da Italija ne bi mirno trpela, če vpadejo Srbi v Albanijo in prodirajo proti Jadranskemu morju. „Mir“ pristavlja: Umevno je, zakaj da Srbi ne prodirajo več v Albanijo.

„Frankfurter Zeitung“ poroča iz baje dobro informiranega vira, da ponuja Francija Italiji Tunis kot nagrado za intervencijo. Pas zapadno od taniške meje do notranjosti oaze Constantine naj bi bil nevtralen.

Slike iz strelskih jarkov.

I.

Temna je bila noč. Zarili smo se v slamo, ki smo jo v bližini našli ter v jarke znosili. Skozi majhne odprtine je lukala opazovalna straža tje čez brezmejno planjavo proti Rusom, ki so se kakih 500 korakov pred nami vkopali. Le poredkoma se je slišal kak strel iz pušk. Artiljerija je bila mirna. V teh zemeljskih luknjah smo ležali 24 ur eden k drugemu trdo stisnjeni, tovariši pri tovarišu. Vsi še bdimo, že-

lodec kruli, vse željno pričakuje gulaževe kane. Vsak tuhta po svoje . . .

Od daleč se sliši šumenje vrb na širni ruski planjavi. To je rusko lepotno drevje! Vse tiho. Utrujenost nam zatise oči. Ne za dolgo; zasliši se gromenje ruskih topov, brezdušno, brezpomembno gromenje, trdo, mehanično kakor opravlja svoje delo stroj, in kar je glavna stvar, brez škode na naši strani. Človek se temu nekako privadi; saj se že nikdo več ne skloni.

Zdaj hoče imeti eden užigalico. Vsak vpraša: k čemu? Zapalil si bi rad svojo pipo, vsak bi pa rad dobil proč „vsaj eden dim“ (Zug). Tudi jaz sem prav čvrsto potegnil: fej vraga, kaj pa je to? — Posušeno čajevce listje, zmešano s krompirjevo travo . . . No, tudi dobro. Občni molk . . . Proti jutro brije ravno tako mrzel veter kakor zvečer. Sliši se daljno ropotanje topov . . . Samotno in mrzlo je tukaj. „Kedaj bo vendar prišla vojna kuhinja, kedaj bo premenjava straž?“ vpraša eden. Sedaj se približujejo od zadi v jutranji megli temne postave — naši nasledniki. Urno se še sporoči novemu vodniku o sovražnih pozicijah in njegovem številu; krepko mu nato stisnem roko ter odidem s svojim moštvo proti kuhinji. Naša artiljerija pošilja sovražniku svoje prve jutranje pozdrave. Le tako naprej! Leden veter brije brez posledica naprej čez ruske močvirnate planote; skozi suho grmovje in čez marsikateri grob kacega junaškega tovariša . . .

II.

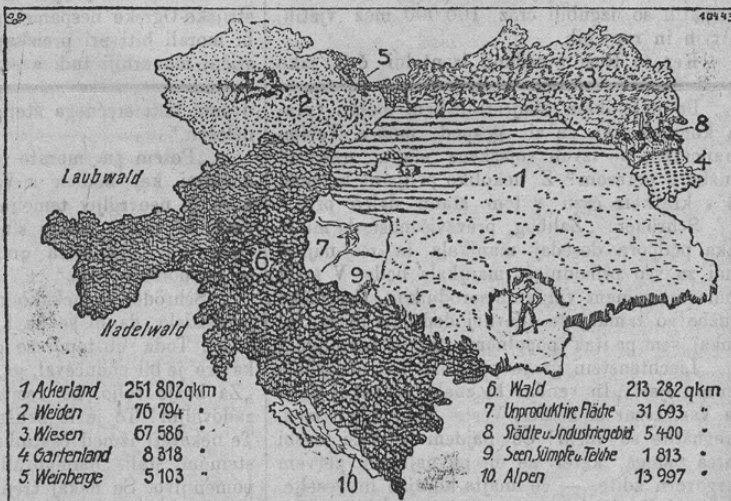
Moj prijatelj, vodnik M., dobil je pred par dnevi jako važno pismo. Bral ga je enkrat, dvakrat in vedno mrmral, češ da je v nebesih. Podal ga je meni, naj ga čitam. Zapisano stoji, da mu je ljuba ženkica punčko porodila. In solze mu trnejo z oči in kapljajo od zarjavelih lic . . . Skrbno spravi pismo v nedrje, vzame puško ter strelja naprej kakor bi se ne dogodilo ničesar novega. Oko mu je zopet čisto in jasno, dobro vidi sovražnika in muho v eni in isti črti . . .

III.

Naš nadporočnik je še mlad, pa vse ga ljubi, ker je zvest tovariš ter skrbi za svojo stotnijo kot pravi oče. Istotako je naš nanovo povišan poročnik pravi mož, brez bojazni; lastno mu je to, da se tudi med najhujšim piskanjem sovražnih krogel rad šali. Ležimo v strelnem jarku, šrapneli pokajo spredaj in za nami, kroglice letajo kakor buče okoli nas. Vztrajno kljubujemo smrti. Zdaj vpraša poročnik nekega saperja: „Kako je?“ Saper odgovori, da dobro,

Kako se izrablja površina Avstro-Ogrske v gospodarskem oziru?

Kakor naš zaveznik Nemčija — je tudi naša vlada oskrbel, da bi naj domači pridelki, ki nam služijo v živež, segli do prihodnje žetvi. Satev žita in drugih sadežev pa bi se morala tudi v večji meri oskrbeti kakor dosedaj in vsak košček zemljišča se naj skrbno izrabi kolikor mogoče v kmetovalške namene. Trejtina avstro-ogrškega površja je z gozdi zaraščena in dobra trejtina so polja, kar je iz karte dovolj razvidno. Gozd zavzema n. pr. toliko površine kakor je imajo Gornje in Spodnje Avstrijsko, Solnogrsko, Tirolsko-Predarlško, Štajersko, Koroško, Kranjsko, Hrvatsko, Slavonija, Bosna-Hercegovina in Primorsko vse skupaj. Polja obsegajo v primeri toliko površine kakor je imaj krajstvo Ogrsko z malo izjemo na levi strani Donave, kjer so neproduktivni kraji z jezери, ribniki, močvirji itd. Pašniki imajo približno

Oesterreich-Ungarns Bodenfläche und ihre wirtschaftliche Ausnützung.

razsežnost kakoršno je imata Češko in Moravsko, travniki pa ono Galicije skoraj dosegajo. Nekaj prostora zavzemajo seveda tudi še mesta in industrijski kraji. Vsi vrti skupaj pa še ne dosežejo površine Bakovine. Vinogradi imajo razsežnost Šlezije, pusto alpsko gorovje pa ono Dalmacije.